

Posudek
oponenta na magisterskou práci

Jméno a příjmení studenta : Michal Balek
Téma diplomové práce : Analýza sociálně výchovných činností ve Středisku výchovné péče Klíčov - Pontis
Oponent : PhDr. Vladimír Mašát
Termín odevzdání posudku (2x): do úterý 31.8.2006

Předložená magisterská práce má 117 stran textu, včetně seznamu literatury a příloh.

První část práce má teoretický charakter, vymezují se zde nejdůležitější základní pojmy. Obsahuje základní fakta, týkající se dětí a mladistvých s poruchovým chováním a rovněž možností jejich sociálně vzdělávací výchovy. Je rozdělena do tří tematicky navazujících kapitol.

První kapitola (členěna do tří podkapitol) se věnuje těm poruchám dětí a dospívajících, které jsou nejčastější příčinou jejich pobytu ve Středisku výchovné péče. První podkapitola je zaměřena na tzv. kritická období související s možným rozvojem psychopatologie a sociální patologie u dětí. Druhá podkapitola se zaměřuje na multifaktoriální příčiny, rizikové faktory (vnitřní i vnější), obecnou charakteristiku poruch chování a jejich behaviorální expresi – jak agresivní (šikana, vandalismus, přepadávání vydírání, žhářství aj.), tak neagresivní (lhaní, útěky, toulání, záškoláctví apod.). Třetí podkapitola obsahuje přehled nejčastějších poruch chování u dětí a dospívajících a krátce rekapituluje i možnosti jejich léčby. Vychází z diagnostických kritérií podle Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize (MKN-10), která je u nás pro odborníky závazná. Zde je třeba podotknout, že je škoda, že si autor nedal tu práci, aby do takto významného textu nahlédl, alespoň to vyplývá z toho, že není uveden v seznamu literatury a je citován pouze jako sekundární pramen.

Druhá kapitola se týká sociálně výchovné činnosti v obecné rovině. Důraz je zde kladen na etopedii, která se zabývá osobami mravně narušenými, s poruchami chování.

Systému speciálních školských výchovných zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nebo preventivní péče je věnována třetí kapitola.

Druhá část této práce, která je prakticky zaměřená, analyzuje činnost Střediska výchovné péče Klíčov – PONTIS. Okruhy analyzovaných činností vybral autor podle těchto kritérií: prvním východiskem byly jeho vlastní zkušenosti, získané při práci na oddělení PONTIS (autor neuvádí jak dlouhé jsou tyto zkušenosti), druhým východiskem byly názory a rady spolupracovníků a za třetí se nechal inspirovat klienty střediska. Formou krátkých kazuistik vkládá přímo do textu jejich zkušenosti, příběhy, postoje a stejně tak i postřehy a názory odborníků a pracovníků střediska.

Tato „praktická“ část této magisterské práce je rozdělena do sedmi kapitol. V první kapitole /označené 2.1/ na str. 44 – 46 vysvětluje autor, podle mého názoru velmi nepřesně, svůj metodický postup. Samotná analýza nebývá dostačujícím cílem. Zcela chybí jakákoliv hypotéza, a pak ovšem to co tvoří jednotu každého cyklu logického myšlení – syntéza.

Dále není vůbec uvedeno jak postupoval sběr dat. Zejména způsob rozhovorů, i u kvalitativního výzkumu bývá zvykem přesnější charakteristika (např. polostandardizovaný rozhovor apod.). Autor se odvolává v textu na internetové zdroje, nejsou vůbec uvedeny v seznamu literatury.

Celkově se domnívám, že se jedná o pouhou deskripci pracoviště a to ještě nikoliv z pohledu klientů, Ale z pohledu poskytovatele. Výsledek se pak dá dobře předvídat.

Druhá kapitola je stručným představením SVP Klíčov – PONTIS, internátního preventivně výchovného oddělení pro děti a mládež (s kapacitou 10 míst). Oficiálně je to oddělení

koedukované, nicméně díky nepříznivým zkušenostem jsou zde umístováni pouze chlapci – a to ve věku od 12 do 16 let, plnící povinnou školní docházku.

Obsahem třetí kapitoly je popis jednotlivých etap preventivně výchovného a terapeutického pobytu na PONTIS.

Protože klienty oddělení jsou děti a dospívající plnící povinnou školní docházku, PONTIS nabízí ve svých prostorách výuku za aktivní pomoci speciálních pedagogů. Pedagogické aktivity oddělení se popisují ve čtvrté kapitole.

Ve páté kapitole se stručně uvádí terapeutický a výchovně vzdělávací program oddělení.

Šestá kapitola je věnována volnočasovým aktivitám, které na oddělení PONTIS plní jak funkci vzdělávací a výchovnou, tak funkci kulturní, zdravotní, kompenzační a sociálně preventivní.

Sedmá kapitola pak obsahuje závěry analýzy činnosti SVP Klíčov – PONTIS. Tyto závěry spočívají v tom, že autor opakuje popis jednotlivých kapitol „praktické“ části magisterské práce.

Souhrn.

Z hlediska struktury práce a její vnitřní provázanosti lze hovořit o značných nedostacích. Formální úprava je značně nezvyklá, např. číslování kapitol (bývá zvykem číslovat kapitoly pouze jedním číslem), citace jmen bývá doporučována bez titulů a nikoliv tak jak je uváděno zde, odpovídající uvádění citací má rezervy (např. na str.27 – 29 cituje autor Platóna, Aristotela, Quintiliana, Komenského atd. aniž by uvedl jestli je pramen primární nebo sekundární, tedy přesněji řečeno aniž by uvedl jakýkoliv pramen).

Práce je svým charakterem kompilační, funkčnost a kvalita příloh sporná. V případě přílohy č. 3 mám pochybnosti o tom zda byly splněny všechny náležitosti týkající se ochrany osobních dat a pro případnou archivaci doporučuji tyto nedostatky napravit.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení – Dobře.

Praha
29.8.2006

